

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Yttrande över remissen “En flexiblare väg till behörigheten fartygsbefäl klass VII – förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal” (LI2023/03495)

Sammanfattning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har i remiss LI2023/03495 begärt att Linnéuniversitetet ska inkomma med svar avseende promemorian ”En flexiblare väg till behörigheten fartygsbefäl klass VII - förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal”. Linnéuniversitetet lämnar följande svar.

Linnéuniversitetet välkomnar förslaget om förändringar i förordningen och anser att det skulle kunna bidra till en långsiktig kompetensförsörjning inom den svenska sjöfartssektorn. Linnéuniversitetet ser även fram emot dialogen med Transportstyrelsen och andra sjöfartsaktörer i utformningen av de nya föreskrifterna om den handledda utbildningens innehåll och längd.

Synpunkter

Däckstjänstgöringen får ersättas av handledd fartygsförlagd utbildning

Sjöfartshögskolan på campus Kalmar bedriver bl.a. utbildningar till Sjökapten, Sjöingenjör, Fartygsbefäl klass VII och Maskinbefäl klass VII. De teoretiska delarna i programutbildningarna varvas med fartygsförlagd utbildning (FFU). För Fartygsbefäl klass VII (FBVII) har fartygsförlagd utbildning mot behörighet för *inre fart* givits under ett par år med mycket gott resultat. Dock med ett starkt begränsat antal praktikplatser vilket inte motsvarat efterfrågan. Vi kan samtidigt notera att efterfrågan på alternativa vägar till FBVII-behörighet ökar. En stor del av dem som läser/har läst kursen FBVII vid Sjöfartshögskolan önskar att fartygsförlagd utbildning (FFU) erbjuds som komplement till FBVII-kursen.

Linnéuniversitetet anser att handledd fartygsförlagd utbildning är ett fullgott alternativ till den nu föreskrivna däckstjänstgöringen. En handledd fartygsförlagd utbildning kan i större utsträckning och mera långsiktigt tillgodose transportnäringens och myndigheters efterfrågan på behöriga sjöbefäl. Det föreslagna alternativet kräver dock att utbudet av antalet ändamålsenliga fartygsförlagda utbildningsplatser ökar markant med anledning av den efterfrågan som finns.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om den handledda utbildningens innehåll och längd

Den teoretiska delen av FBVII-utbildningen är oberoende av om man siktar på en FBVII-behörighet eller mot inre fart-behörighet. Idag finns för ”FBVII inre fart” en fartygsförlagd utbildning (FFU) om sex månader (180 dagar). Det är Linnéuniversitetets uppfattning att längden på FFU till fullständig FBVII-behörighet bör tidsättas för att ge studenten möjlighet att genomföra den teoretiska utbildningen till FBVII och den fartygsförlagda utbildningen inom en tvåårsperiod. Detta innebär att en lämplig längd på FFU bör vara sex månader (180 dagar) ombord på fartyg som är relevanta för behörigheten och för den framtida tjänstgöringen. Tidsaspekten på den totala omfattningen för en FBVII behörighet bör relateras till den tid det tar att läsa en sjökaptensexamen och erhålla en klass V behörighet, vilket tar fyra år. Vi ser också att det kan finnas behov att tydliggöra att behörighetsgrundande FFU måste genomföras inom 5 år efter avslutad teoretisk FBVII-utbildning.

Linnéuniversitetet ser fram emot dialogen med Transportstyrelsen och andra sjöfartsaktörer i utformningen av de nya föreskrifterna om den handledda utbildningens innehåll och längd. De nya föreskrifterna skulle kunna bidra med att bredda tillgängligheten till sjömansyrket och tillgodose den svenska sjöfartsnäringens framtida rekryteringsbehov. En ökad möjlighet att tjänstgöra på adekvata fartyg med en FBVII-behörighet förbättrar rekryteringsläget för svensk sjöfart generellt.

Yttrandet har beretts av följande personer:

Fredrik Hjorth, prefekt

Magnus Hofvander; sakkunnig, universitetsadjunkt

Karin Lundberg; sakkunnig, universitetslektor

Andreas Åsenholm; föredragande

Samtliga anställda vid Sjöfartshögskolan på fakulteten för teknik, Linnéuniversitetet.